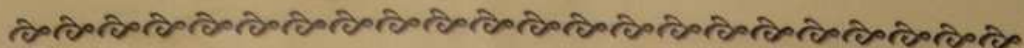

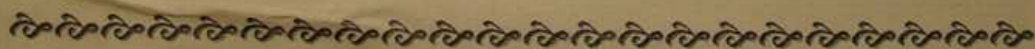
KULTURA V POZDNI

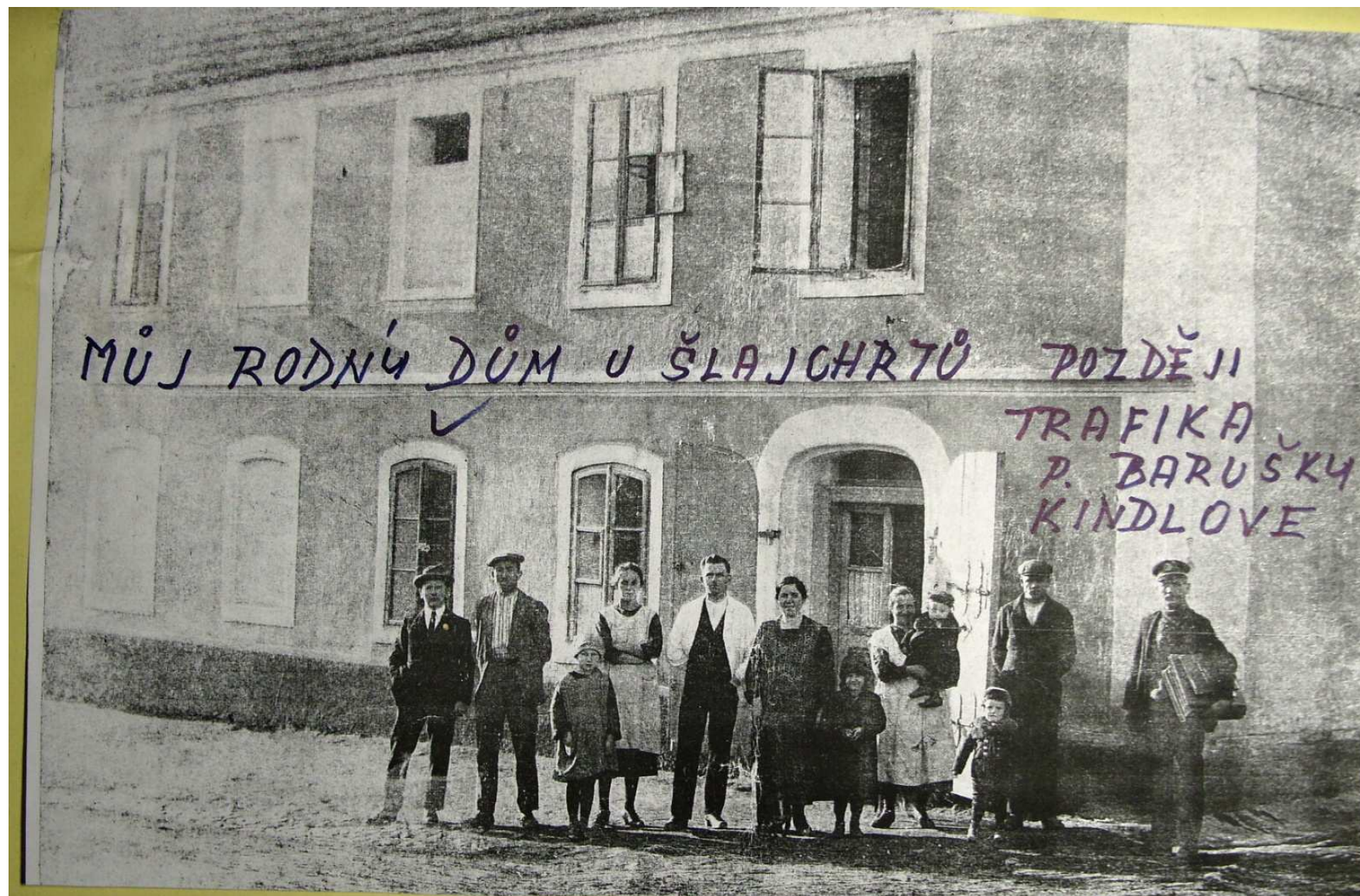
napsal: Jaroslav Ulrich

*„O tom, co se
v Pozdni stalo,
do kroniky
nezapsalo.....“*

66

1
KADEŘNICE ÁDA

Z RANÉ

1
POMOCNÍK VAŠEK HORA

HOLIČSTVÍ U ULŘICHŮ

Jsem Pozdeňák tělem i duší. V Pozdni jsem zrozený a plným právem do své vesničky zamilovaný, neboť na celém Podlesí krásnější není. Za slavného učitelského rodu Vágnerů říkali, „Kdo do Pozdně jen vkročí, musí přijít zas – musí se vrátit.“ Tato slova mě inspirovala a od srdce plné lásky, vznikaly mé písničky: Pozdeňská polka, Pozdeňákův sjezd, Pozdeňské údolí a stráně, Oms divů světa, Já jsem Pozdeňák a řada dalších. Jsou to písničky mého rodného kraje.

Naše Pozdeň celá dlouhá léta vynikala velkou kulturní činností. Kdysi dávno byla skutečným centrem Podlesí. Školní docházkou, farností i hřbitovem se spadaly: Pozdeň, Hřešice, Líský, Jedomělice a Bilichov. V Pozdni bývala četnická stanice, pošta hudební škola a dokonce 4 taneční sály. Ale teď se vraťme do počátku dvacátého století.

Byl tu slavný divadelní soubor Havlíček, který řídil zkušený režisér Ludvík Paur, ruský legionář a zkušený kovář, dále soubor hasičů s režisérem Janem Perníčkem, soubor fotbalistů v čele s Karlem Snopem a hlavně soubor Sokolů, hned s dvěma režiséry, panem řídícím Buzickým a místním poštmistrem Josefem Hamouzem. Kulisy maloval a herce mistrně líčil můj otec Rudolf Ulrich. Spolu s mojí maminkou Karolinou, rozenou Tyšerovou z Jedomělic vlastnili od roku 1929 holičství a kadeřnictví. Bylo nejznámější po celém Podlesí, a protože začali provozovat moderní trvalou, dojížděla k nám děvčata až ze Mšece. V holičství byli zaměstnáni můj otec, maminka, dále kadeřnice slečna Áda až z Rané, holičský pomocník a vždy jedem učeň. V tomto prostředí jsem vyrůstal a vyslechl plno příběhů a zkazek.

Velmi mnoho se mluvilo o tom, že po Mši svaté se z kostela rozběhli po čtyřech hospodách. U Pokorných bylo nejlepší pivo, u Cihlářů nejlepší dršťková a guláše, u Zůnů nejdobřejší uzenina a maso a u Vlčků sídlil divadelní soubor Havlíček a pozdější Baráčníci. Vyhrávala tady každou neděli místní hudba pana Baňky a hrály se zde i kuželky. U kostela v obchodě a pekařství pana Vojtěcha Traxla, bývala kořalna, která po první světové válce byla zrušena a vystřídalo ji proslulé pekařství s výborným pozdeňským pečivem. U Traxlů byli všichni velice hodní a nám dětem dávali „od cesty“ do pytlíčku bonbony fialky. Kromě koloniálu pana Traxla byly tu ještě čtyři

obchody. U Emanuela Neumanna, družstvo Včela u Karla Snopa a posléze u Jaroslava Paura. Další centrum sešlosti bylo mezi Cihlářovic a Pokorných hospodou, v trafice u paní Barušky Kindlové (dnes dům čp. 71 u Šlajchrtů), která tento post obdržela jako vdova s dítětem, když její manžel František padl v první světové válce. Paní Barbora učila děvčata vyšívat, plést, háčkovat a hlavně vázat květiny. Kromě kuřiva byly k dostání noviny, časopisy Hvězda, Zpravodaj Pražanka, Rodokapsy a Večery pod lampou.

Ještě se musím zmínit, že před Cihlářovými, byl zde zájezdní hostinec a řeznictví pana Ludvíka Šváchy, který byl léta slavným a váženým starostou obce.

Velmi často k nám do obce dojížděl také klobucký pan farář Jindřich Šimon Baar do místního panského dvora k panu správci Vlasákovi. Ten byl dědečkem známé a pro náš kraj významné spisovatelky Aleny Vrbové.

Snad nejvíce se v našem holičství probíral příběh brutální vraždy slečny učitelky Ludmily Wolfové. Ta pocházela z Pochválova, byla prý nesmírně krásná, hodná a milá. Vyučovala ruční práce v Pozdni, ve škole v Jedomělicích a v Kvílicích. Bydlela v Pozdni u Houdků (dnes dům p. Václava Černého). Pro velkou oblibu ji na cestách často doprovázely děti. Bohužel toho osudného dne 28. ledna 1905 se tak nestalo a v lese k Jedomělicím došlo k tragédii. A protože pomník je po sto letech již značně poškozen, bude v letošním roce upraven.

Abychom zjistili podrobnější informace o slečně učitelce, vypravil jsem se do jejího rodného Pochválova, kde byl její otec dle vyprávění učitelem. Bohužel po tragické smrti své dcery oba rodiče zemřeli žalem a více dětí neměli. Do Pochválova jsem se vypravil pěšky. Před léty se tam chodívalo na slavnou pouť do kláštera v Dolním Ročově.

Když jsem vystoupil z lesa nad Pochválov, dal jsem za pravdu panímámě Hamouzové, která vždy při draní peří vzpomínala na svou rodnou vesničku a říkala, že je krásný zrovna tak, jako Pozdeň.

Pochválov, obklopený lesem a chmelníci, provoněný vůní chmele, který se právě sklízěl, s kostelíkem, který mě vítal na dálku. Místní paní starostka mě doporučila sedláka, pana Kačabu, který mě velmi vřele přivítal, věděl vše možné, ale o slečně učitelce neslyšel. Bohužel obec Pochválov kroniku nevede, a tak jsem se vydal na hřbitov shánět její hrob, ale také marně. Rozloučil jsem se tedy s Pochválovem a přes Milovice a Kozojedy jsem si to namířil na hradiště Dřevíč. S pánem

z Dřevíče měl ve 14. století špatné zkušenosti rytíř Sulislav z Pozdně, jak o tom vypráví pověst O Sulislavovi. Po návštěvě Pochválova jsem si připadal, jako bychom si všechno v Pozdni jenom vymysleli. Nedalo mi to, a v Přerubenicích jsem se sešel s panem Václavem Volfem a pátral jsem, zda nebyli nějak příbuzní. Řekl mi, že nikoliv, ale více ví jeho maminka, která z Pozdně pocházela a truhlář Kučera, že měl syna Františka a tem měl údajně se slečnou učitelkou vážnou známost. Po vraždě byl prý třikrát vyšetřován. Shodou okolností se mi v té době ozvala paní starostka z Pochválova, že objevili album s fotografiemi a potvrdila mi, že Wolfovi skutečně u nich žili a dokonce mezi fotografiemi našli fotografii, která je z pohřbu slečny Ludmily Wolfové, která byla zákeřně zavražděna. Zajel jsem do Loun na děkanství a na matriční oddělení, ale dostal jsem informaci, že o ní nemají žádnou zmínku. Farností dříve patřil Pochválov do Dolního Ročova, ale i do Vinařic. Vinařická matrika je však už uložena v Oblastním archívu v Litoměřicích. Obrátil jsem se tedy ještě na matriku ve Slaném, ale bohužel zde je uložena až od roku 1915. Vypravil jsem se tedy do Státního oblastního archívu v Praze 4, ale zde jsem také matriku pozdeňskou nenašel. Příští den jsem jel opět do Slaného, kde mi s velkou omluvou matriku Pozdně zapůjčili. Konečně jsem zápis našel v pozdeňské matrice v roce 1905. Viz. zápis:

- 28. ledna:

Pozdeň, v lese k Jedomělicům, Okres soudní N. Strašecí, okres Politický Slaný.

Ludmila Wolfová, industriální učitelka v Pozdni, rozena ve Strádonicích, okresní i politický Slaný, dcera Antonína Wolfa učitele ve Strádonicích a matky Marie, rodem Vohankové z Vinařic. – svobodná, římsko-katolické vyznání, narozena 6.3.1880.

C.k. hejtmanství ve Slaném ze dne 30.1.1905 č. 5297 dalo svolení ku převozu mrtvoly do Pochválova. Smrt násilná – poranění mozků a vykrvácení. Komise c.k. okr. soudu v N. Strašecí. MUDr. Kafka a MUDr. Tuzar, Smítek adjunkt.

Pořbu se účastnil Jan Ondok, farář ve Vinařicích, zemřela úkladnou vraždou

Dopisem paní Zdeňce Parpelové do Vinařic u Loun jsem chtěl zjistit, zda v hrobce Pohankových na vinařickém hřbitově není pochována slečna Wolfová. V telefonickém rozhovoru s ním jsem se dozvěděl, že její babička byla za svobodna také Vohanková.

Ve Slaném jsem sháněl v archívu školní kroniky Pozdně, Strádonic a Zlonic. V pozdeňské kronice jsem zápis o vraždě našel. v dalších kronikách jsem hledal, zda učitel Antonín Wolf učil v letech 1880 ve zlonické škole nebo ve Strádonicích. Bohužel nikde ani zmínka. Vypravil jsem se tedy ještě do státního archívu v Rakovníku. Žádal jsem o kroniku Pochválova. Zde byla 2x zmínka o panu řídícím, který zde nastoupil do školy jako řídící učitel od 16. září 1886. V roce 1896 v kronice bylo zapsáno, že dne 31. srpna nastoupila do Pochválova industriální učitelka Anna Wolfoná a vyučovala ruční práce v Pochválově a Třeboci. Je možné, že to byla sestra pana řídícího Woolfa a nebo jen pouhá shoda jmen. Více nic o Wolfových nikde nebylo. Nabyl jsem proto přesvědčení, že rodina Wolfova bude pocházet ze Strádonic u Loun. Vedly mne k tomu tyto myšlenky: ve Strádonicích byla škola, manželka pana řídícího pochází z Vinařic u Loun, znovu jsem navštívil Oblastní archív v Praze, kde jsem nenalezl žádné informace o rodině Wolfových – zbývá tedy jedině Oblastní archív v Litoměřicích.

Společně s kamarádem Zdeňkem Kořánem jsme se vypravili do Vinařic, zda zde neobjevíme hrob slečny učitelky, protože se zdálo pravděpodobné, že byla nakonec pochována v rodinném hrobě rodiny Vohankových, kteří ještě ve Vinařicích žijí dodnes. bohužel, stará paní Vohanková zemřela a mladí moji myšlenku nepotvrdili. Navštívili jsme ještě paní Liškovou, které je 95 roků a ta si pamatovala, že jako děti chodívaly na její hrob. Fotografii jsem nikde nesehnal a představte si, že ji mají v Jedomělicích v kronice.

Velká škoda, že Dr. Janský objevil krevní skupiny až v roce 1914. Byla to tragédie všech tří. Krásná, hodná a nadaná slečna Ludmila Wolfová – neurvale zavražděná, prý mladým 22letým mentálně postiženým mladíkem Josefem Šrámkem, zvaným Vamberák, nevinně odsouzen na doživotí, který když umíral se přiznal, že zabil srnu. Ještě v témže roce 1945 umíral slavný pan učitel, který v nemocnici požádal o zpověď u kněze, že je obtěžkán celoživotním hříchem. Slečnu zabil z důvodu neopětované lásky. Mentálnímu Šrámkovi

zničil život a sobě také. Rodiče, kteří měli jedinou dceru oba předčasně zemřeli žalem.
Pomníček v lese je opraven i s Máchovým veršíkem „Daleká cesta má, marné volání“.

*Učitelka Ludmila Volfová
byla v r. 1905 zavražděna v lese na cestě z Jedemálské školy
do Tězdně.*

z Příběhů do 29.

Od vraždy učitelky uplyne sto let

V příštím roce uplyne sto let od události, která se stala nedaleko Pozdně v lese u Jedomělic.

Z kroniky obce.....

Dne 2. ledna 1905 po 12 a 1 hodině odpoledne byla nalezena zdejší učitelka ručních prací, Lidmila Volfová, na cestě v lese jdouc ze školy jedomělické od vyučování, zákeřně zavražděná. Zprávu tu přinesl A. Šubrt, poštovní posel.

V tu dobu zde patrolující c.k. četnický strážmistr p. Řehák odebral se ihned na místo činu, nechal přivolat četníka Šindeláře z Jedomělic, poukázav jej k hlídce mrtvolky na místě činu, jal s obecnstvem pátrat po vrahově stopě, které vedly směrem ku „Štrejmu“, pak odbočili vlevo a konečně na jih, po pěšině ku sinici, tu se jedny stopy nekrvavé objevily a vedly na Bora, krvavé stopy se v mladém lese ztratily, pak k večeru p. A. Jirkovským z Jedomělic opět objeveny k Jedomělicům vedoucí. Starostou Váchou přivolaná soudní komise dostavila se ještě téhož dne o 17 hodině večer sestávající s p. adjunkta Smítka a Paura, která místo činu ohledala a nařídila mrtvolu do kostnice odvézt. Druhého dne byla mrtvola p. MDr. Kafkou a Tuzarem, za přítomnosti p. adjunkta

al. Mar. od kontroly a pitvána a naleze-

na jedna 8 cm hluboká do vazů ze zadu zasazená rána nožem, smrtelná, kterou byla hlava od těla oddělena a mícha přerážena, pak dvě menší a dvě jen chybané rány ze zadu do krku zepředu jedna do tepny a druhá do hrtanu obě těžké s nožem. Mezi tím zmínění četníci s p. Procházkou, starostou z Jedomělic zatkli v noci v cihelnách na Cardě tuláka Šímu a předvedli jej na obecní úřad v Pozdní hostinec čp. 26 p. Šváchy, který byl ještě s jistým Šrámkem (vamberákem) před vraždou dopoledne v obci jedomělické se potulující viděn, co podezřelého z vraždy této. Ten vše popřel. Odpoledne byl polapen týmž Šubrt (pošt. poslem) v Jedomělicích druhý z vraždy podezřelý Šrámek a c.k. četnickými strážmistry Řehákem a Vlastníkem povozem do Pozdně před komisí postaven. Při měření boty podpatku, podstavby a cvoků se popis s botou krvavou domnělého vraha úplně shodovala. Byli oba ihned zatčeni, neboť nemohli prokázat, kde onen čas od 12 ti do 2 hodin odpoledne strávili, a na rozkaz komise soudní do Nového Strašecí dopraveni. Jelikož ani tam se k činu přiznati nechtěli, vyjela v neděli dne 26. února t.r. komise od c. k. vyšetřovacího

zemského soudu v Praze na ohledání místa činu a zjištění ještě jistých podrobností. Po dlouhém vyšetřování, ač se vrahové nepřiznali, dospěla konečně k obžalobě a dne 11. a 12. dubna t.r. předsezvato trestní líčení před porotou. Předvoláno bylo asi 49 svědků, po konečném výslechu jejich uznán 11ti hlasy porotců Josef Šrámek vinným z vraždy té a odsouzen k

smrti provazem. Šíma byl obžaloby 6ti hlasy zproštěn. Proti rozsudku ohledně Šrámků ohlásil jeho právní zástupce dr. Nejedlý zmatečnou stížnost....tolik vypráví kronika obce Pozdně.

Ze sebraných darů byl koupěn a dne 20. června 1905 p. Jánem Makráčkem posvěcen, místní školní radou postavený pomník zavražděné slečny Volfové.

Obec pamatuje i na seniory

Zábavné odpoledne pro seniory připravila kulturní a sociální komise obecního úřadu ve spolupráci s členy Osvětové besedy v sobotu 11. září v místní sokolovně. Letoší novinkou bylo vystoupení tří slánských umělců. Program se „Zpěvem nestárneme“, ve kterém účinkovali Ludmila Brothánková, Jaroslav Klempt a imitátor Vladimír Poláček, přítomné zaujal. Zazněly známé písně z operet a muzikálů, ale nechyběla ani česká lidová píseň. O doplnění zábavy se postarala Osvětová beseda pod vedením Jaroslava Ulricha se svým představením Rejtaři. Posezení pro důchodce připravuje obec pravidelně každý rok. Foto Martin Bradáč

O JEDNÉ PŘEDSTOLETÉ TRAGÉDII

Vejdeme-li do lesa za jedomělickým hřbitovem, dovede nás kamenitá cesta z malého návrší dolů k Pozdní na malou lesní křižovatku. Vlevo, poblíž odbočky vedoucí k silnici visí, na kmeni borovice deska, připomínající smutný konec pozdeňského pana Perníčka, kterého v těchto místech roztrhal v dubnu 1910 jeho vlastní kanec (viz SL 1998 č.21, str.13). Jiná tragédie se tu odehrála již dříve, v roce 1905. Jen o několik desítek metrů dál, na staré cestě, kterou se kdysi z Jedomělic do Pozdně chodilo. Tragédie však o to horší, že v jejím případě byli oba její aktéři – vrah i oběť – lidé.

Památkou této události zůstal kamenný pomník, dnes úplně rozvalený a bez obrazy, na jehož strženém horním dílu se zachoval zdobený křížek a nápis stručně označující:

Zde zavražděna
28.1.1905
Ludmila
Wolfová

Indust. učitelka
Na původně středním dílu se zachoval doprovodný nápis: Daleká cesta má marné volání.

Na vrchním bloku trojitě členěného postavy pomníku, vlevo nahoře je podpis kameníka, který pomník zhotovl. Adolf Havel v Slaném.

Zápis v jedomělické obecní kronice, zřízené v roce 1926

zdejšími řídícím učitelem Urbanem, vzpomíná na tuto událost stručnou douškou: „28.1.1905 byla zavražděna v katastru obce Pozdně Ludmila Wolfová, industriální učitelka mezi 12 a 1 hodinou odpolední, když se ubírala ze školy jedomělické do svého bydliště v Pozdní. Vrah byl vypátrán, ale příčina vraždy zůstala nevysvětlena“.

Ve čtrnáctidenníku Světlo číslo 3 z 3. února 1905, uloženém v depozitu Vlastivědného muzea, jsem následně dohledal dobovou zprávu, která se vraždou mladé učitelky zabývala podrobněji:

„Dne 28. ledna 1905 byla zavražděna v lese na cestě z Jedomělic k Pozdní slečna Ludmila Wolfová, industriální učitelka v Pozdní, když ubírala se od vyučování ženským ručním pracem z Jedomělic, kam z Pozdně ku vyučování ve středu a v sobotu v týdnu vždy docházela. Školu v Jedomělicích opustila o 12 hodině v poledne a po jedné odpoledne nalezena zavražděna.“

Die polohy těla a všech známek soudilo se na vraždu z vlnosti. Soudní pitvu, vykonanou drem. Tuzarem v Novém Strašci, byla zjištěna úplná neposkvrněnost. Jedná se tudíž buď o nedokonanou loupežnou vraždu nebo o nedokonanou vraždu z vlnosti.

Na těle mrtvolky byly zjištěny tři bodné rány zezadu, z nichž jedna 8 cm hluboká pronikla obrateli bederní a míchu. Čtvrtá rána na pr-

vě straně krku přerážla tepnu krční a hrdlo (chřtán). Pátá rána byla též do krku, ale zepředu.

Slečna Ludmila Wolfová, dcera řídícího učitele z Pochvalova, narodila se dne 8. března 1880 ve Stradonicích v lounském okresu, byla plně postavy a silného obličej a v chování velmi přívětivá.

Jako důvodné podezřelý z vraždy byl dne 29. ledna zatčen a ve vazbě u okresního soudu v Novém Strašci ponechán Josef Sránek, zvaný vůbec Vamberák, 22. roku starý, ze Slaného, bez zaměstnání, vícekrát trestaný, jehož otisky bot shodují se se zjištěnými šlépějemi nalezenými ve sněhu na místě činu a dále, když se vrah od místa činu vzdaloval, a který nemůže dokázat, kde v době vraždy byl. S ním zatčen byl jakýsi Mladáček, zvaný Honzáček, který byl v Jedomělicích v den vraždy odpoledne viděn ve společnosti Vamberáka (až asi do 3/4 na 12 dopoledne).

Ve vyšetřování, jež vede adjunkt okresního soudu v Novém Strašci pan Smitek, se pokračuje.

Jiná, zakrvácená stopa vedla z místa činu směrem k dolům pp. Absolona a Pondělíčka

Učitelka ručních prací
Ludmila Wolfová.

Nový pomník a starší pamětní deska na místě činu. – Detail dobové pohlednice

v Ostrově. Stopy ty byly ihned změřeny. Doly ony částečně prohledány a pak uzavřeny, by nikdo z nich nemohl ven.

Slavný pohřeb zavražděné učitelky Ludmily Wolfové konal se dne 1. února za velice četného obecenstva.

Josef Sránek, zvaný obecně Vamberák byl nakonec pro nedostatek důkazů a protože se k činu nepřiznal, odsouzen pouze na doživotní nucené práce. O Honzáčkovi, řečeném Mladáčku, zprávy mizí.

Když jsem před lety dohledával v slánském muzeu některé doplňující informace, objevil jsem náhodně v některých novinách z konce 30. let minulého století stručnou zprávu, nazvanou Hruzně, nebo Příšerně příznání. V této krátké zprávě bylo konstatováno, že se na smrtelné posteli k vraždě učitelky Ludmily Wolfové přiznal její učitelský kolega z jedomělické školy. Zavraždil ji, protože ji miloval a ona jeho lásku neopětovala.

Ve školním roce 1904 – 05 docházelo do dvoutřídní školy v Jedomělicích, vystavěné v roce 1889, celkem 100 žáků (70 chlapců a

46 děvčat). Řídícím učitelem byl Antonín Šebesta a spolu s učitelkou ručních prací paní Wolfovou, tu vyučoval učitel Václav Štáhl.

Opsanou zprávu o předsmrtném přiznání skutečného vraha jsem si založil tak, že ji nemůžu najít a v několika ročníkových novin, které jsem nyní dodatečně hledal, jsem ji zatím nenašel. Na internetu si tedy musíme ještě nějaký čas počkat. Skutečností je, že se na doživotí odsouzen Vamberák, přiznání skutečného vraha a byl nakonec z vězení propuštěn.

Libovický pan Oldřich Šebesta, Pán Bůh klidně odpoutání na hřbitově, mi při jednom setkání vyprávěl, jak s matkou a s dalšími obyvateli obce stáli u cesty, po které neprávem odsouzeného Vamberáka vedli. Byla to stejná cesta, po které byl v roce 1905. Tehdy na něj plivali a hádali kamením. Nyní mu lidé podávají nádky a květiny, snad aby jim tu dočasnou křivdu odpustili.

V pozdeňské tradici se zachoval minka, že při Vamberákovi tehdy (1905) došlo okolností školil nedaleko místa, kde byl nalezen mrtvý. Krvavé stopy místa činu se mu pak staly osudným.

Na místě vraždy byla původně na připravená dřevěná pamětní deska, která byla později postaven kamenný pomník. Na pomníku byl ve druhé polovině 20. století vyřezán, ale pomník i oběť Ludmily Wolfové tu stál ještě v roce 1995.

Dnes je tu nový, již hezký vzrostlý pomník ležící v troskách, v příkopu osotva k dohledání. V těchto dnech nám stoleté výročí smutného konce ky Wolfově a myslím si, že by bylo za a ne příliš nákladné, vrátit pomník do jeho stavu.

Tolik jenom na připomenutí jedné tragédie a krutého justičního omylu. S kovářem obecnímu úřadu v Jedomělicích panu Radku Svátkovi za poskytnuté informace a materiály

Libor D.

ŠKOLA NA HÁJÍCH JEZDÍ PO EVROPĚ

Po vstupu České republiky do Evropské unie učinilo vedení školy Na Hájích skvělé rozhodnutí – realizovat dlouhodobý projekt „Poznáme státy Evropské unie“. Cílem je postupně se seznámit s evropskými státy, jejich kulturou a životem lidí, vyzkoušet si praktické užité cizích jazyků, kterými jsou převážně němčina a angličtina.

Koncem minulého školního roku se 40 žáků druhého stupně zúčastnilo dvoudenního zájezdu do rakouské Vídně, se zastávkou ve Znojme.

Pro tento školní rok jsme naplánovali dokonce dvě akce. První se uskutečnila 15. prosince 2004. Čtyřicet dětí z druhého stupně se vypravilo na výlet do německé Mišně.

Všichni jsme měli před sebou velice náročný program. Nejprve jsme si prohlédli známou mišněnskou manufakturu a podrob-

ně se seznámili se zdejší výrobou porcelánu. Někteří si dokonce vyzkoušeli, jak se takový porcelán zdobí. Potom následovala prohlídka památek a města. Odpoledne jsme si všichni na vánočních trzích vychutnávali tu pravou vánoční atmosféru. Závěrem mišněnského výletu byla samostatná práce, která obsahovala 11 otázek o Mišni i o celém Německu. Zjišťovali jsme například, kolik zvonků má mišněnská zvonkohra a jak se jmenuje, kolik euro stojí mišněnský deník. V následujících dnech byly vedením školy oceněny sladkou odměnou první tři vítězné skupiny. Byli to žáci: Hřibalová, Krejzová, Čepeláková, Hrnčířová, Najmanová, Dobnerová.

vá, Krumphanzlová, Fürstová, Nová, Beránek a Příblyl.

Díky tomuto zájezdu jsme poznali německou výrobu porcelánu a prošli jazykové znalosti. Všichni jsme si kládli otázku: Kam se vypravíme příštího školního roku? Kterého ze států Evropské unie? (12. 12. 2004)

Karolina Najmanová
Jana Hřibalová

VZPOMÍNKA NA RODÁKA Z KOKOVIC

Dne 25. února uplyne 127 let od narození básníka Karla Tomanu, který se narodil v Kokovicích, jako syn rolníka Karla Bernáška a Rosalie Bernáškové. Od mládí musel pomáhat v rodinném hospodářství. Tvrdá práce, věčné úsilí zemědělců, píle a láska k rodné hroudě doprovázela Karla Tomanu po celý život.

V mládí býval boulivák. Protestoval proti absolutistické byrokracii monarchistických úředníků. Hlásil se k protispoločenské revoluci v rámci dekadentně symbolicky psaných veršů, z nichž zaznívala jistá tragika, smutek a i vzpoura nad rezignací.

Výsledkem všech těchto vnitřních rozporů a prnutí bylo Tomanovo bohémské. Žil právě tak, bez plánu a až do vypuknutí první světo-

vě války byl bez stálého zaměstnání. Hodně cestoval. V roce 1904 putoval přes Německo do Anglie, kde žil v ruské kolonii. Pracoval na poli, vařil, studoval jazyky a četl francouzskou a anglickou literaturu. Byl velice nadaný ke studiu jazyků. Velice dobře uměl anglicky, francouzsky, rusky a ovládal i řečtinu.

Po návratu z cest se stal redaktorem Českého deníku v Plzni. V roce 1915 se oženil. Věřil v budoucnost. Po první světové válce psal fejetony do Národních listů. Nikdy neměl rád politické strany a politiky. Jako jeden z prvních byl jmenován národním umělcem. Byl to básník chudých, ponížených a také těch, kteří hledali a hledají smysl života. Zemřel 12. června 1946.

Vladimír Procházka

DO BAZÉNU I BEZ PLAVÁNÍ

Novinku, jaká je až v Liberci, zavedli v kryté plavecké hale ve Slaném. Od 3. ledna vždy v pondělí přichází na řadu „NUDA“ plavání. Nejde snad o to, že byste plavali a ve vodě se nudili, nic takového. Naopak. V závěru denního programu od 20.30 do 22.00 hodin máte bazén nudistů, tedy návštěvníků, kteří jsou toho názoru, že plavky jsou zbytečné, že jen překážejí zdravému pohybu. Navíc se jim pobyt ve vodě v tu dobu může zdát i jinak příjemný, neboť v hale jsou ztlumena světla, bazén a jeho

okolí se ocitá v barevném intimním osvětlení. První pondělí si „NUDA“ plavání vyzkouší osm návštěvníků, při dalším jich bude dvacet.

Na mírně konzervativní Slaném, kde se na plavárně se jen ojediněle objevují nudisté, je toto „NUDA“ plavání čím ovdřívá. Nicméně náhoda v podání není prohrávkou proti morálce, nýbrž zpestřením programů plavecké haly. Nechte plavky doma a šup se na jako Adam a Eva.

Vydáte-li se lesní cestou z Jedomělic do Slaného, obklopí vás pohádková krajina. Jen zasvěcení však vědí, jaká tajemství pozdeňský les za svými větvemi ukrývá. Tři lidská dramata se tu před léty odehrála jen pár metrů od místního hřbitova.

Nedaleko od vchodu do lesa došlo v minulosti ke krvavým tragédiím.

Tajemství hlubokého lesa

Při vyprávění zdejšího rodáka JAROSLAVA ULRICHA běhá doslova mráz po zádech. Zvlášť tragický se jeví příběh mladé učitelky Ludmily Wolfové, která byla v roce 1905 ubodána asi tři sta metrů od kraje lesa. Četníci tenkrát objevili cihelné dva tuláky, kteří byli před brutální vraždou viděni v lese. Po dlouhotrvajícím vyšetřování byl jeden z nich usvědčen a odsouzen k trestu smrti. Byl u něho nalezen nůž od krve, jejíž původ nedokázal zastat muž vysvětlit. Odsouzenec jménem Šrámek jen stále dokola opakoval, že učitelku zabil. Nakonec mu byl trest změněn na doživotí a k rozuzlení celého případu došlo až po dlouhých čtyřiceti letech. Na smrtelné posteli vězeň odpřisáhl, že učitelku ne-zavraždil. Zmíněná krvavá prý patřila sně, kterou ten den v lese zabil, a bál se to říct. Do případu pak záhy vneslo světlo nečekané příhody místního kantora, který shodou okolností umíral ve stejném roce ve slánské nemocnici. Při posledním pomazání se kněží

svěřil, že vrahem je on. Krásnou Ludmilu zabil kvůli neopětované lásce.

Na strom již nevyšel

Zhruba sto metrů od pomníku zavražděné učitelky je na staré borovici umístěna pamětní deska s obrázkem člověka šplhajícího na strom. Patří tehdy čtyřiapadesátiletému Karlu Perníčkovi, který hnal z Pozdně k přípuštění chovného kance. „Když se vracel z Jedomělic, prase ho z neznámých důvodů napadlo a zle pokousalo. Snažil se vyšplhat na strom, ale marně. Zkrvaveného ho objevili lidé, vracející se z pohřbu. Bylo však již pozdě. Napadený muž ještě téhož večera zemřel.“ líčí druhou tragickou událost Jaroslav Ulrich. Jen třetí z příběhů začarovaného lesa dopadl šťastně. Stal se u silnice zhruba tři sta metrů od jedomělického hřbitova směrem na Pozdeň a jeho hrdinkou byla dcera lesního Kofroně. „Byla zřejmě unavená, a tak si zdřímala pod stromem. Když ji našly u cesty dělnice, nevěřily svým očím. Na hrudi děvčátka se spokojeně vyhrívaly dvě zmijs. Naštěstí před ženami samy utekly a vše dobře dopadlo.“ končí vyprávění místní rodák. Na stromě nechal šťastný otec původně umístit obrázek anděla chránícího dvě děti, ale ten později vystřídal stříška s ukřižovaným Ježíšem. Přesto se místu dlouho říkalo U obrázku.

Text a foto: JAROSLAV BENDA

Strom, pod kterým se na hrudi dcery lesního Kofroně vyhrívaly zmijs. Je označen stříškou s Ježíšem.

Pozdeňský rodák Jaroslav Ulrich ukazuje borovici s pamětní deskou Karla Perníčka, kterého zde napadlo zuřivé prase.

Vrah se přiznal v posteli!

Aha!
vyšetřování

VZPOMÍNKA... Až po mnoha letech se vrah mladé učitelky přiznal. Byl to její kolega ze školy.

MORD... Na lesní cestě z Jedomělic do Slaného stojí věkem opracovaný pomníček. Patří učitelce Ludmile Wolfové, která byla v těchto místech před sto lety zavražděna. Její smrt byla objasněna až o několik desítek let později.

EXKLUZIVNĚ

Místní učitelka Wolfová byla brutálně ubodána poblíž hřbitova, asi tři sta metrů od kraje lesa.

Dlouho ležel rozpadlý pomník v trávě u cesty a jen pár zasvěcených vědělo, jaké drama se v tomto napohled pohádkovém lese odehrálo. Při vyprávění zdejšího rodáka Jaroslava Ulricha běhá doslova mráz po zádech.

Odsouzený

Krátce po vraždě zadrželi policisté dva vandráky, kteří se v té době poblíž místa činu potulovali. U jednoho z nich, zaostalého pobudy Šrámka, objevili zakrvácený nůž, a podezřelý byl rázem na světě. Zvláště když nedokázal vysvětlit, jak se ta krev na noži vzala, přibližuje otřesený příběh místní kronikář.

I když zadržený stále dokola opakuoval, že je nevinný a učitelku nezabil, byl odsouzen k trestu smrti. Ani potom však krev na noži nevysvětlil.

POMNÍK... Kronikář Jaroslav Ulrich našel snímek zavražděné, který se brzy objeví i na pomníku.

Trest mu byl později změněn na doživotí a celá záležitost se zdála jednou provždy vyřešená.

K nečekanému zvratu však došlo až po dlouhých čtyřiceti letech. V té době již vážně nemocný muž smrtelné posteli odpřísáhl, že učitelku nezabil. Zároveň vysvětlil, že k vraždě na noži patřila srnčí, kterou ten den v lese podřízl. V první chvíli se bál četníkům říct, a potom by mohl už stejně nikdo nevěřit.

Přiznání

Ve stejném roce umíral ve slánské nemocnici místní kantot. Při posledním pomazání se kněz svěčil s dlouholetým tajemstvím. Přiznal se k vraždě své krásné kolegyně Ludmily, kterou ubodal kvůli nespěšné, vané lásce, uzavírá smutný příběh Jaroslav Ulrich, jemuž se ve spolupráci s jedomělickým místostarostou a místním lesním podělníkem hnar portrét zavražděné.

Pomník byl letos u příležitosti stého výročí smrti nebohé učitelky opraven a brzy se bude pyšit i její fotografií.

(2) Pamětní kniha Obec Skala Pochovačů
1833 - 1952
1896 15

st. Anně Chadrové z Kvího, která také 16. listop. 1894
místu po nasho upila, a až do konce školní roku
1896. tu působila.

Od začátku října 1894. c. 889 o. o. r. působil na
zdejší škole až do konce r. šk. Dominik Spiroch,
abiturient c. k. gymnasia v Českých Budějovi-
cích z Pernce, působil na zdejší škole do konce šk. roku.
Na základě výnosu star. c. k. okr. školní rady v Lounech
c. 1024 o. o. r. ustanovena od 16. října 1895 na
čas nejnutnější potřeby výpomocnou podučitelkou
slučna Božena Hillmerová ze Stochova,
a vydržovala tu až do konce šk. r. 1895.

Na základě výnosu c. k. okr. školní rady
v Lounech ze dne 26. srpna 1896 c. 932 usta-
novena st. Anna Wolfová, zkonšena in-
dust. učitelka ode dne 31. srpna 1896 industr.
iální učitelkou při obecní škole zdejší a
Tříbocké, kde posud působí.

Ode dne 31. srpna 1896 byl jmenován po st.
Boženě Hillmerové výpomocným podučitelem
na zdejší škole František Ladina, na základe
výnosu star. c. k. okr. šk. rady v Lounech
ze dne 26. srpna 1896 c. 929, který působil

Památník
 a tragickou událost
 lese u hřbitova
 v r. 1905.

iz Pamětní hnízda
 str. 29

Pomník sl. Lud. Volfové

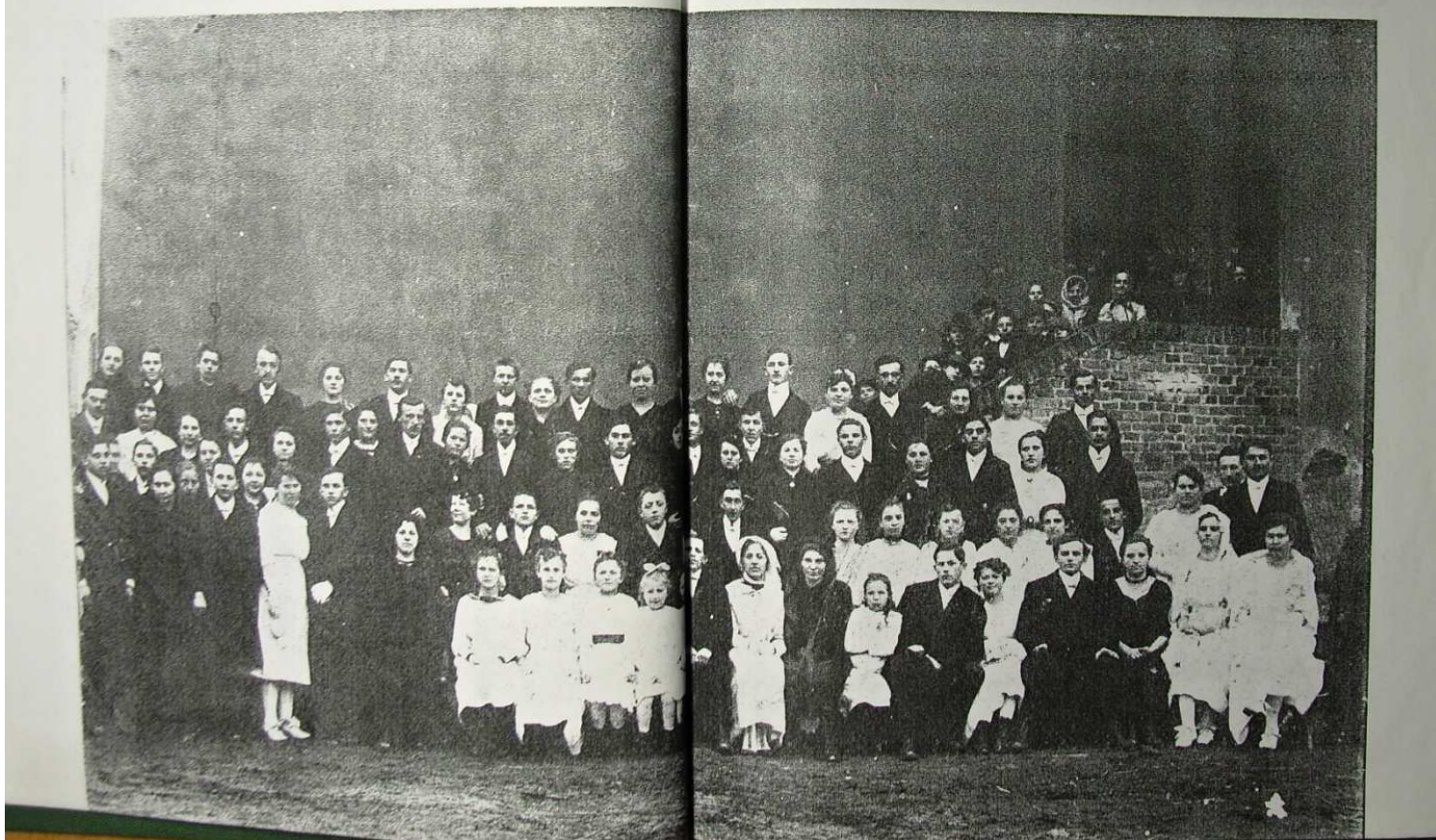
Pozdrav
z Pozdně.

Pomník st. Lud. Volfové

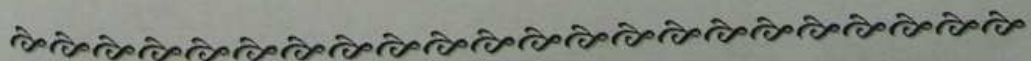

Mládeni a družičky
na pohřbu p. učitelky
Ludmily Wolfové
v Pochevělově

Kultura v Pozdni

LUĐVÍK
PAUR

Zemřel
Vítězslav Vejražka

Včerejším dnem bylo české divadelnictví ochuzeno o jednoho z předních tvůrců – zemřel neočekávaně národní umělec Vítězslav Vejražka herec, jehož umění obdivovali diváci nejen na představeních v pražském Národním divadle, ale setkávali se s ním i ve filmu a v televizních inscenacích. Co jen dokázal dávat životodárné síly. Kolik postav obdaril svým plnokrevným herectvím. V paměti diváků zůstane navždy jeho Zlatohlav z NT.

FOJTÍKŮV
NÁSLEDOVNÍK
SYNOVEC

pana Ludvíka Paura
Vítězslav Vejražka
ze Gláveče 4
člen ND Praha

~ Kulturní dění tak, jak šel čas ~

Koncem 19. století a začátkem 20. století byla v Pozdni sešlost několika kulturních velikánů. Byl to pan Baňka, šéf hudební školy v Pozdni, který se svými žáky pořádal koncerty před bývalou hospodou pana Vlčka, který měl jeho dceru. Pan Baňka byl na tu dobu velice inteligentní a byl podporován slovutným panem řídícím ze slavného a všude vyhlášeného rodu Vágnerů, který dal panu Vlčkovi svou dceru. Dále tu působil na škole pan učitel, později řídící Hübler. Mezi všemi vynikal též pan Josef Fojtík. Mnohokrát jsem slyšel u nás v holičství, dále pak v kovářství pana Jana Munše - hlavně od paní Matyldy Munšové, dcery slavného starosty pana Ludvíka Šváchy, co to bylo za příkladného Pozdeňáka.

Pan Josef Fojtík se narodil v roce 12. května 1881 v čísle 11, dnes u Rousů z otce Josefa a z matky Cecilie Šubrtové ze Hřešic. Měl čtyři sourozence Františka, Bedřišku, Václava a Marii. Josef co by nejstarší byl vynikající mladík. Urostlý, krásný a všestranně nadaný. Byl předák agrárního dorostu, náčelník Sokola v Srbči a usiloval o založení Sokola v Pozdni. Založil taneční školu a čistý výtěžek věnoval v roce 1902 na kostelní hodiny. V roce 1905 založil divadelní soubor Mládenců a dívek. Byl režisérem, hercem a celkově se staral o kulturu. Ale jeho touha a myšlenka bylo především založení Sokola v Pozdni. Za hřbitovem ve Štokách pořádal slavnosti. Velká sokolská cvičení, koncerty a divadelní představení v přírodě. Stále však ho pronásledovala myšlenka založit Sokol. Pro malý zájem ostatních založil alespoň pobočku Sokola pod Srbčí.

Kultura v Pozdni vzkvétala. Začátkem roku 1907 v Srbči hořelo a zase pan Josef Fojtík jako vzorný hasič byl u ohně. Rozehřátý ohněm a rozpálený se napil studené vody, a protože v rodině byla tuberkulóza, začal být vážně nemocen. Dostal rychlé souchotiny a během tří měsíců zemřel. Z vyprávění paní Munšové, která na něho vzpomínala s pláčem (velice ho obdivovala a milovala a posílala mu po služebné paní Tonče Neubauerové - později manželce strážníka Jana Najmana) teplý oběd. Později už nemohl jíst pro bolest ani

pozřít. Rovněž paní Chocholová Blanka ze Sulce - jediná příbuzná říkala, že její maminka paní Jirásková po své mamince z Paurovy chalupy číslo 18, sdělovala, že z tohoto bystrého a krásného mladíka se stávala ruina. Zůstal ji v paměti jak jde; o holi, nohy oteklé, přihnuty, do svého altánku a těžce dýchal. Umřel ve 26 letech dne 12.6.1907. Celé velké okolí ho přišlo doprovodit na pozdeňský hřbitůvek. Sokolové, hasiči, mládenci, družičky i ze Srbče a Jedomělic. I když se to stalo před sto lety na Fojtíka se nezapomnělo. Jako odkaz usilovali přátelé splnit jeho přání založit Sokol v Pozdni.

Zde uvádím některé z děl a činností pana Fojtíka a ostatních nadšenců:

24. 4. 1905 U Šváchů (nově zbudované jeviště) STARÍ BLÁZNI
Fojtík režie
Na štěstí po Josefu Hamouzovi zbyly plakáty divadel,
které nám umožnily se vrátit alespoň částečně o sto
let zpátky. Dík patří jeho zeťovi Zdeňku Peškovi.

Divadelní hry ze začátku 20. století:

- 1903 - Mýlka v poschodí (režie Fojtík, U Vlčků)
1905 - Směry života (režie Fojtík, U Vlčků)
1905 - Zlý duch Lumpacivagabundes (zpěvohra, režie Fojtík, U
Šváchů)
1907 - Vonný dech Vánoc (sehráno 6.ledna, naposled hrál Josef
Fojtík, U Vlčků)
1913 - Paličova dcera (režie Adolf Duchek, v Plchově u Šebestů)
1913 - Kříž u potoka (režie Ladislav Paur, U Cihlářů)
1913 - Paličova dcera (o Velikonocích, režie Adolf Dufek, U Cihlářů)
1913 - TERNA (režie Ludvík Paur, U Cihlářů)
1914 - PAPAGENO (režie Ludvík Paur, U Cihlářů, čistý výtěžek
věnován tělovýchovné
jednotě Sokol.)
1914 - HRABĚNKA OSTROVÍNSKÁ (režie Ludvík Paur, U
Cihlářů)

Jména hereček:

učitelka Ludmila Volfová 1903 (zavražděna 1905), sestry Hüblerovi, paní Růžičková, sl.Hrdličková, sl.Urbanová, sl.Houdková, paní Pokorná, sl.Krátká, sl.Balounová sl.Charvátová ,sl.Šubrtová Antonie ,sl. Paurová

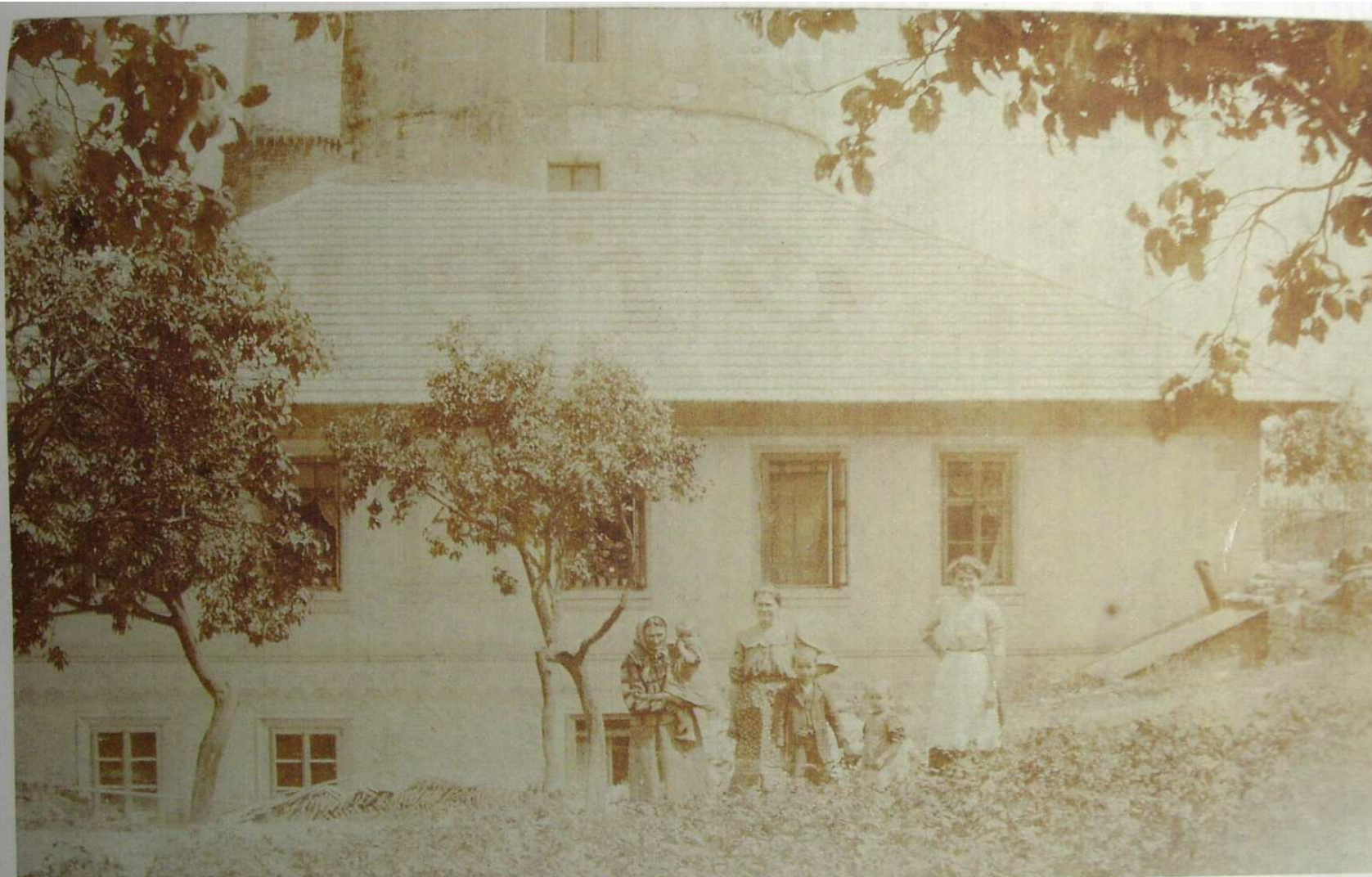
Jména herců:

Fojtík Josef, Paur Ludvík, Emanuel Neuman, Novák Bohuslav, Karbus Josef,p. Tipolt,Václav Pokorný, Kučera František a Václav, učitel Hybler, Václav a Josef Paurovi, Podojil Jan, Šubrt Antonín, Josef Pospíšil, Perníček Antonín, Houdek Antonín, Brejcha Alois, Ludvík a Gustav Svítkovi, Urban Josef a dokonce Vítězslav Vejražka, později člen Národního divadla v Praze.
Tak to byl tým herců a hereček z doby Josefa Fojtíka a Paura Ludvíka.

Přítel a vrstevník pana Fojtíka pan Ludvík Paur, zkušený kovář, byl další velký Pozdeňák, spolu s panem řídícím Hüblerem a s jeho dcerami. Ti založili v roce 1913-14 Sokol. Cvičilo se u Cihlářů. Z vděčnosti zbudovali panu Josefu Fojtíkovi krásný pomníček v podobě velké knihy s jeho fotografií. Na pomníčku je epitaf:

Osvobozený národ,
který jsi miloval,
vzpomíná Tebe,
jež Tě Bůh povolal.

Shodou okolností syn Ludvíka Paura - nedávný starosta Josef Paur - za svého života napsal, aby po všechen čas byl hrob tohoto pozdeňského velikána zachován. Až do své smrti se o hrob staral vážený Sokol bratr Josef Hamouz poštmistr. Když umíral, požádal mě, abych se o hrob staral já. Poslední dva roky se o hrob stará paní učitelka Blanka Chocholová se svou maminkou. V roce 2007 uplynulo již 100 plných let od smrti pana Fojtíka.

KOVÁRNA V KALIVODECH TETČ 3

Okresní úřad-Magistrát:
Districtus politicus: *Plany*
Okres soudní:
Districtus judicialis: *M. Pražský*

Oddací list

Testimonium copulationis.

Vikariát:
Vicariatus: *M. Pražský*
Fara:
Paroecia: *Plzeň*

Č. j.:
Num. exh.: *2191.*

Matriky oddaných: *Kali* Kniha *IV*
Libri copulationum: *nový* Tomus

List *18.* Číslo řadové *11.*
Folium Num. currens

Den, měsíc a rok oddavek Dies, mensis et annus copulationis	Dne <i>23. 12. 1906.</i> , t. j. dne <i>dvacátého třetího prosince</i> , léta: tisícího <i>devíti</i> stého <i>šestého</i> <i>ve farním kostele v Plbci</i> byli oddáni:	
Jméno a příjmení povolání, obydlí, místo narození, okres soudní a okres úřad; jméno, pří- jmení stav rodičů, obydlí jejich a náboženství Nomen, conditio, locus domicilii, et nativitatis, districtus judic. et officium district., nomen, conditio, domicilium et religio parentum	Ženich Sponsus <i>Jaroslav Chochola,</i> <i>rolník v Plbci, č. 15,</i> <i>tančík rozený, manj.</i> <i>syn Antonína Cho-</i> <i>choly, mistra ko-</i> <i>láře v Plbci, č. 15,</i> <i>na Marie roz.</i> <i>Gruntové z Pabna,</i> <i>č. 4. Křtění v kat. náb.</i> <i>římskokatolické.</i>	Nevěsta Sponsa <i>Marie Josefa Křehová,</i> <i>narozená v Kali-</i> <i>vodech, manj. de-</i> <i>va Antonína Křeha,</i> <i>domkáře a mistra ko-</i> <i>láře z Kalivod, č. 36,</i> <i>a Anně r. Jajlík z</i> <i>Bozdoh, č. 11. Křt-</i> <i>ění v k. náboženství.</i> <i>římskokatolické.</i>
Náboženství-Religio	<i>svobodný.</i>	<i>svobodná.</i>
Stav Conditio, an prius jam matrimonio juncti fuerint	<i>25 let (r. 24/4. 1881)</i>	<i>21 let (r. 16/3. 1885)</i>
Věk-Aetas	<i>Ferdinand Žuna, farář.</i>	
Kněz oddávající Sacerdos copulans	<i>Vojt. Patrovský, rolník v Doubně, č. 46</i> <i>frant. Věchynský, domkář v Plbci, č. 11. -</i>	
Svědkové oddavek Testes copulationis	<i>dne 8. 15. a 22. července 1906. -</i>	
Prohlásky staly se Proclamationes factae		
Poznámka Adnotatio		

Na důkaz toho stůj zde podpis a pečeť farního-děkanského úřadu.
In quorum fidem manu propria subscripsi et sigillo parochiali-decanali munivi.

Farní-děkanský úřad v *Plbci*,
Officium parochiale-decanale in

dne *15. prosince 1906.*
die

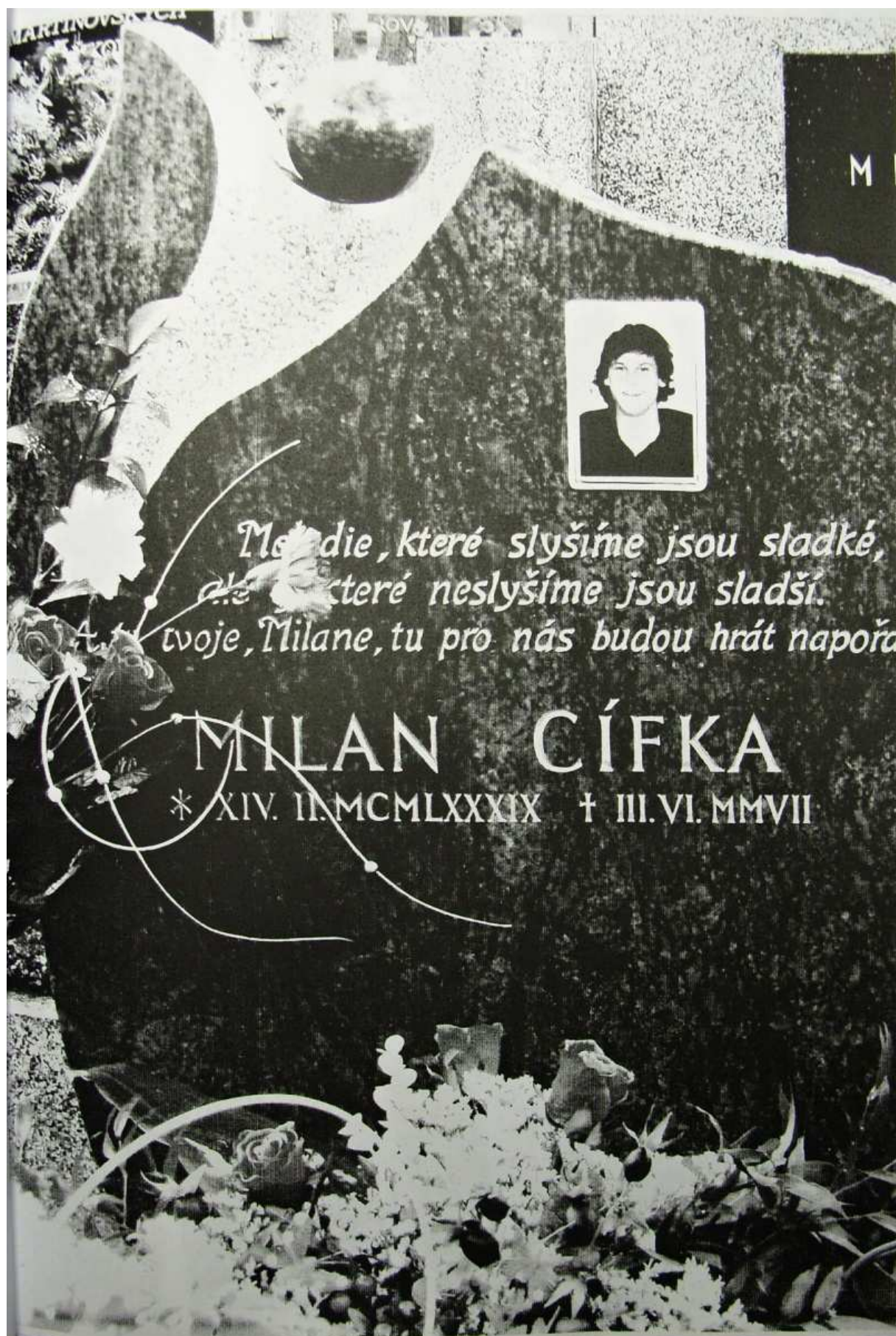
Vojtěch Čížek,
ministrant, rada.

2

JOSIF FOJTÍK

SOKOL
HEREC
REŽIZÉR

Nastává období I. světové války kdy došlo ke kulturní odmlce.

Po válce se vrátil i bývalý režisér Ludvík Paur, jako ruský legionář a převzal kovářství po panu Janu Munšovi u Háblových a dál pokračoval ve svém velkém koníčku divadelnictví a Sokolu. Věren odkazu přítele Josefa Fojtíka se dává do služeb kultury. V poválečné době se v Pozdní tančí u Vlčků, Pokorných, u Cihlářů a v Sokolovně. S velkým úspěchem divadelníci sehráli Tylova Jana Husa, Švandu Dudáka, Jiráskovu Vojnarku, Jízdní hlídku, na kterou už si pamatují a mnoho dalších her. Při divadle hrála hudba a po odehrání se tančilo. Herci začínají měnit a stárnout. V roce 1935 se ujal režie pan František Kučera z Líského a sehrál Jiráskovu Lucernu. To byla sláva, proběhlo několik repríz i jedna pro nás děti. Krásná kněžna paní Žofie Neumanová byla obchodnice, mlynář pan Antonín Hamouz, Klásek - Jaroslav Pospíšil, Klásková- slečna Pondělíčková, učitel Zajíček a Hanička - mlynář Brejcha a jeho sestra Mária. Ta zemřela v roce 2007 jako 93letá a společně jsme na ní o sjezdu Pozdeňáků zavzpomínali. Dále Jan Duchek, Jindřich Bradáč, Zíma Jaroslav, Staněk Josef, Oldřich Chládek, Oldřich Pospíšil, Husák oba Háblové a paní Hrdličková Františka. Dále hráli slečny učitelky Pospíšilové, dcery pana řídícího Antonína Pospíšila.

Rozpadl se soubor Havlíček a po zbudování se hrálo v sokolovně. U cihlářů začali hrát hasiči a fotbalisté. U hasičů režíroval pan František Kučera a střídali se s Janem Perníčkem. Pamatují si na „Kostnické plameny“, kde excelovala paní Lojzi Charvátová ještě jako slečna Vítová. Ta jediná z té hry ještě žije. Dále hráli „Evropa hoří“, kde jsem prvně poznal prkna, jež znamenají svět. Každoročně tam bývaly Mikulášské, Josefovské a Silvestry. Protože můj tatínek jako holič, herce líčil, já měl to štěstí, že jsem tátu uprosil a na představení se díval za oponou. Jako dnes si pamatují na Josefovské, Franci Bělského, jak zpíval kuplet, který neuměl: „Pepi, Pepi, Pepi srdce se mi třepí“ a na housle ho doprovázel pan Václav Pokorný, hostinský od naproti a zpíval to za něho. Z hereček, jako dnes vidím Lojzi Vítovou, Boženku Šebestovou, Alžbětu Šlajchrtovou, Věru Pokornou, Martu od Zůnů, Marii Purkýtovou, Hedvu Šubrtovou, Máňu Pospíšilovou a Zdeňku Bělskou. Tondu Vojtěcha, Josefa Chomouta,

protivu Josefa, Perníčka Josefa, Jaroslava Pospíšila a hlavně zpěváky Husáka Josefa a Karla Neubauera. Ten zpíval před obrazem Hradčany krásné a musel tu píseň třikrát opakovat.

Začali také hrát sportovci. V čele byl pan Karel Snop s jeho paní, rozenou Aničkou Duchkovou. Pustili se s chutí do operetek. Nejúspěšnější U panského dvora, Grandhotel Nevada, Hostinec U Jahody a dokonce Na tý louce zelený. Kromě hvězdy Máni Pospíšilové zpívala Věra Fuxová, sestra pana Vejražky z ND, Máňa Křížová a další. Všichni krásně a úspěšně zpívali. Byly to takové úsměvné, lehčí operetky.

Do sokolovny se koupilo velké jeviště ze slánské sokolovny a začaly se hrát klasické náročné hry, které začal režírovat pan řídící pan Buzický. Využil talentu sester Pondělíčkových, manželů Ladislava a Věry Vlčkových a divadla šla jak na běžícím pásu. Mrštíkova Maryša, Jiráskův Otec a Vojnarka, Naši furianti, Pasekáři, Matka Kráčmerka, Madla z cihelny, Třetí zvonění, Poslední muž a Červený mlýn. V těchto hrách vynikali Máňa a Bětuš Pejsovi, Anča Egererová, Anča Paurová, Marie Buzická, Olina Svítková, opět Žofie Neumanová, Věra Fuxová, Ela Pokorná, Máňa Pospíšilová, Heda Šubrtová později pak Julča Pospíšilová, Jana a Anuš Duchková, Míla Novotná, Pavlína Ulrichová, Anča Hartmanová, Maruš Prokopová, Jarmila Pavlíčková, Mařenka Pospíšilová a nová parta chlapů - Bedřich Popelka, Karel Šebek, Josef a Zdeněk Paurovi, Vašek Egerer, Josef a Bohouš Staňkovi, Vašek Baňka, Venda a Fanda Zíma, Fanda Najman, Hora Jiří, Hamouz Josef, Ulrich Jaroslav, Václav a Olda Karbusovi, Jirka a Pepí Paurovi, Tonda Krchov, Husák Josef, Zíma Antonín, Duchek Jan, Míra Šlégr a Pepík Kučera, Josef Šubrt a Jaroslav Šubrt. Tak to byla parta, se kterou pan Buzický rád vymýšlel nové hry a opravdu hrál a režíroval s velkou láskou. U nás u holiče se scházel on, Pepa Hamouz a snili s naším otcem Rudou, jak jaká bude scéna, odkud budou kroje a ještě po letech bratr Ludvíka Paura zařizoval kostýmy a paruky. Byla to krásná doba plná ušlechtilosti.

Obec Pozdeň inspirovaná dlouholetou tradicí slavných učitelských rodů, Vágnerů, Hüblerů, Pospíšilů, byla v celém okolí vyhlášena jako nadřazená na kulturním poli. V roce 1935 se k nám přistěhoval pan učitel, později řídící František Buzický a začal pokračovat jako ti předešlí učitelé - hrát s dětmi divadlo a vést ke zpěvu a lásce k národu.

Jeho paní Mařenka a manželé řídících Kropáčkových se věnovali cvičení sokolstva a mládeže. Zájem o tuto činnost byl tak velký, že si ještě přibrali na pomoc manžele Zdeňku a Josefa Chládkovi ze Hřešic. V té době pozdeňská sokolovna praskala ve švech. A tak Pozdeň vzkvétala, cvičilo se, tancovalo a hrálo divadlo. Ještě já si pamatuji tancovačky u Cihlářů, u Vlčků a u Pokorných. Nesmím zapomenout: u Vlčků sídlila Vlastenecko dobročinná obec baráčníků Sulislava Pozdeňského. Pantáánek hostinský Vlček, rychtář Markus Štěpán, paňmaminka paní Markusová, rychtářka Marie Purkýtová a časem Fanda Horová, dráb Josef Novotný z baráčku manželů Novotných ze dvora. Sousedé v čele s Václavem Kučerou zvaný Bombón a konšelé Ulrich, Bradáč, Ivan Obolevič, Hamouz a ze Hřešic manželé Cífkovi, Pondělíčkoví, Matějkovi, Slavíkovi a Milerovi.

Každoročně se pořádali Máje, dožínky a pro všechny děti Vánoční nadílka s cukrovím a červenou limonádou. Nutno podotknout, že hasiči pořádali také cvičení, oslavy, pěknou hodinku už od rána, později od 14 hodin a hlavně Hasičský ples. To byla vždy velká sláva a velká chlastačka. Paní Viktorka Cihlářová připravovala výbornou dršťkovou a výborný gulášek, zato manžel Antonín, pivo jako křen. Konec byl vždy stejný, tancovalo se až do rána.

Nacamraný pan hostinský vyprovázel pozdní hosty hrou na basu. Fotbalisté pořádali odpolední nedělní čaje, tradiční maškarní karneval a ještě každoroční konec masopustu. V sokolovně bývaly rovněž odpolední čaje, později při gramofonu, později pouťová a posvícenská zábava a hlavně TRADIČNÍ SOKOLSKÉ ŠIBŘINKY. V té době, kdy se hledalo a vrtalo uhlí býval nádherný VRTAŘSKÝ BÁL s podtextem „Já jsem VRTÁK, ty jsi VRTÁK, my jsme všichni VRTÁCI“. Dříve býval také ples Agrární a od Českých socialistů několikrát MYSLIVECKÝ a HORNICKÝ.

Nesmím zapomenout na další činnosti, týkající se svým způsobem také kultury. Jako malý si vzpomínám, že u Cihlářů stával klavír, na který každou sobotu, popřípadě neděli hrávaly ze Slaného sestry Marie a Milada Horovi. U Cihlářů se dobře najedly a v Pozdni se jim líbili chlapi a k holičům chodily na ondulaci. I další slečna Martička Jeřábková, dcera ředitele cukrovaru ve Studeněvsi, mnoho času prožila v Pozdni ze stejných důvodů. Hrála, zpívala a moc ráda tancovala. Z dětských let nám utkvěla píseň „Jó Marta je Marta“, v té době to byl velký hit. Hostinský Cihlář vzal basu, Franci Bělský

heligonku a už to jelo. My děti jsme nechtěli ani jít spát. A aby toho nebylo málo u Pokorných hrával Martiňák, nebo jiný z kapely. Pokorný Václav hrál kouzelně na housle i trubku. Dcera Věra chodila zpívat na pohřby, zpívala sóla v kostele a pochopitelně doma v hospodě. Dorůstala druhá dcera Elenka a ta zpívala jako Věra. U trafiky u Barušky se děvčata učila ruční práce a zevlovaly tam hlavně proto, aby je štamgasti vyzvali k tanci. K Zůnovům chodila více mužská omladina a hodili si tam FERBLIK. Můj otec Ruda, Pepík Tišer švec a ze Hřešic Adolf Duchek, sehrávali krátké scénky a skeče.

Když vypukla 2 světová válka začalo jezdit do Pozdně 2x do roka loutkové divadlo „KRÚCAJ A CÚCAJ“ pana Beka. Přes zimu pobývalo na place před Zůnovými a Duchkovými. Také tam někdy byl i cirkus, nebo kolotoč. V podvečer na harmoniku hrával Věna Arlt, dříve na kládách před Chládkovým kolařstvím, později u Sv. Jána. Vaškova maminka pocházela z Hořešoviček. Věna harmoniku miloval a úžasně se uměl smát. Bývalo tam moc veselo. Během války do školy do Mšece s námi s dětmi chodily dvě paní učitelky sestry Marta a Věra Jindrovi. Přistěhovaly se do Pozdně ze severu, aby zde přečkaly válku. Byly obě výborné učitelky - jedna na češtinu, druhá na matiku. Obě překrásné hrály na klavír a zpívaly „Dej mi své srdce Maria“ a „Půlhodinka pouhá“. Od jara do podzimu při otevřeném okně zpívaly a my naslouchali. Po válce odešly do Prahy, ale rádi se vracely do Pozdně a účinkovaly s námi na prvních sjezdech. Rovněž jim patří dík a před rokem mladší Věra se přišla rozloučit s Pozdní – „Jaroslave jsem spokojena a mohu umřít“. Netrvalo to ani tři měsíce a její slova se naplnila.

Během války byly taneční zábavy zakázány a tak přišli pozdeňáci s pořádáním koncertů k poslechu. Koncerty probíhaly u Cihlářů, byla to nedělní odpoledne s přízviskem „Pošta lásky“. Byly označeny stoly čísly a účastníci si vzájemně dopisovali a sjednávali rande. Hudba při tom hrála obyčejně Skolilova ze Srbče, Martinovský z Hořešoviček a nejvíce Josef Fořtík ze Mšece. Protože jsem se u pana Fořtíka učil na housle, a tenkrát prý hezky zpíval, tak mi dával pan Fořtík šanci zpívat s ním. V té době byl hit „Nejsmutnější loučení“, „Praha je krásná“, „Půlhodinka pouhá“. Chodil jsem zpívat i do Hořešovic, kde se podobné koncerty konaly také. Josef Husák zpíval zase hit „Pozdrav

tátovi do Říše“. Na ty koncerty chodilo celé širé okolí. Heda Šubrtová a Ela Pokorná zpívaly „Zpíval kos“ a „Červenou sukýnku“. Rovněž koncem války byly povoleny „Taneční hodiny“ pana Bedřicha Hercla. Tehdy jsem se stal králem a pak ještě několikrát po válce. To už se, ale taneční hodiny konaly v Sokolovně. Jednou jsem kraloval s 34 kapesníčky. Raritou v Pozdni se stalo nastudování divadla ze života Františka Kmocha „KOLÍNE, KOLÍNE“- režie Josef Hamouz 1941. Byla to pěkně zdařilá zpěvohra. Kmocha bezvadně stříhnul Pepa Paur (později ředitel školy v Žatci), Márinku Ela Pokorných, Cilinku řídících Heda Šubrtová, Kalašovou Věra Šindelářova-Fuxová a partnes výborný zpěvák Josef Husák. Já a Zdeněk Paur jsme hráli kluky.

Válka skončila, byla tu velká oslava s Rudou armádou a v Pozdni se současně dělaly tancovačky U Cihlářů i v Sokolovně. To byly zábavy plné veselí a radosti. Pozděň se stala opět centrem zábav. Slavné Máje, slavné pouti, slavné ŠIBŘINKY a první slavný hasičský ples (plný sál zpěvu, tance a krásně namazaných lidiček). Bedřich Benda přivedl na sál koně a paní Viktorka vyvábí jen samé dobroty. Tanec až do rána bílého. Kluci ze Slánčice - Šebek Bedřich, Zelenka František a Egerer Karel chodívali domů přes dvě hodiny. Tak utekly tři roky, na které nemůže nikdo zapomenout. Ta radost z osvobození se vyřádila právě ve veselých a úsměvných zábavách.

21. ŠIBŘINKY se konaly po odmlce 1940 - 45 poprvé v roce 1946 - RÁZ: „Krásný vzhled je na ten Boží svět“. Konaly se v obou sálech Sokolovny a u Cihlářů. Takové bylo nadšení, takový byl hlad po tanci a zábavě.

22. ŠIBŘINKY 1947-„Na pouti“. Přes 500 účastníků. Tancovalo se na dvě kola, polovička a pak druhá.

23. ŠIBŘINKY 1948 - „Celý svět na sokolský slet“. Po sokolském sletu začala čistka a doba temna.

1949 - ŠIBŘINKY NEBYLY. Do funkcí nastoupil pán Vébr, Malina, Markus a těm kultura nic neříkala.

Ze Sokola byl vyhozen dlouholetý a obětavý starosta pan Josef Šubrt, který plakal. Na to se nemohl dívat Josef Staněk - krejčí, výborný herec, byl také vyhozen. Já osobně musel za trest na tři měsíce do Hospodářského družstva, dle Vébra předsedy (3 měsíce nosit pytle za trest), tak to bylo napsáno. Na sletu křičel Beneš- Tito. Byl perzekuován hostinský Václav Pokorný, chalupník Josef Vlček, že odmítli mláčení obilí o pouti. Zakázali nám taneční zábavu, ukazovali na to, že se mládež schází u mladého kováře Jiřího Paura a dokonce pantáta František Hamouz byl zavřený. Nehrálo se divadlo, lidé přestali chodit k tanečním zábavám a stalo se, že i zábava byla ukončena už ve 22 hodin. Naštěstí v roce 1950 Vébra vyhodili a nastoupila paní Karla Klímová, která řekla, že se za ty soudruhy stydí a snažila se udělat nápravu. Moc ji chci za to poděkovat. Ještě se musím vrátit k panu řídícímu Františku Buzickému, jak on se choval k nám dětem, nacvičoval s námi písně, dětská představení „Černá jeskyně, Nanynka z Tejnice, Strejček Šmidra“ a hlavně do slánské a mšecké školy chodily děti nejlépe připravené k dalšímu studiu právě z pozdeňské školy. I na tom se pan Vébr podepsal. Buzický byl z Pozdně vyhoštěn. Podobně dopadl i pak Josef Hamouz, byl přerazen do Srbče. Nikdo nehleděl na jeho činnost v Sokole, v divadelnictví. Se všemi se loučil na pozdeňském hřbitůvku, všem za život poděkoval, nikoho nevynechal. A takové se oba dočkali odplaty.

Toto vše bylo líto nové ředitelce školy Miluše Bradáčové. Stále měla na paměti dobré skutky obou a snažila se o to, aby se tradice obnovily a vrátily se do Pozdně. Přičinila se o založení Osvětové besedy, které se stala předsedkyní. Hamouz Josef místopředseda a členové: Müller Josef, Antonín Richter, Perníček Vladimír, Ulrich Jaroslav, Šebek Karel a Josefa Rajnišová. Začali jsme opět s divadelní činností.

V roce 1950, 23. listopadu, byl založen dramatický soubor. Režie – Jaroslav Ulrich, pokladník – Vladimír Perníček a režisér Josef Hamouz.

Sehráno: „Na letním bytě“ (Ulrich, Hamouz)
„Jedenácté přikázání“ (Ulrich, Hamouz)
„Kolébka“ (Ulrich, Hamouz)
„Paličova dcera“ (Ulrich, Hamouz)
dvě pohádky: „Dluh a láska“ a „Zakletá holubice“.

A jsou tu noví herci – Julča Pospíšilová, Ulrichová Pavla, Jana, Anuš a Zdena Duchkovi, Vašek Zíma, Vašek Baňka, Sláva Tott, Ladislav Vlček ml, Zdeněk Zelenka, Jirka a Světlana Šebkovi, Josef Šubrt, Milada Motyčková, Mirek Šubrt, Ela Šubrtová, Jiřka Vojtěchová, Jiřka Červenková, Běďa a Jirka Pospíšilovi, Věra Zárubová, Věra Pivoňková, Zdeněk Bradáč, Václav Hajman, Milan Paur, Zdeněk Staněk, Vlasta Hrdličková, Vašek Pavlíček, Jarka a Jaruš Pavlíčkovi.

Koncem roku 1953 jsme se přihlásili do soutěže. V roce 1954 jsme byli třetí. Rok 1955 byl mezníkem a my jsme vyhráli prvně první místo.

Nastal zlom, věnovali jsme se estrádám a sklízeli úspěchy až do roku 1990. V roce 1959 nacvičili pan učitel Eduard Eichler velkohru od V. Raise „Zapadlí vlastenci“. V této hře pro náročnost hráno též s ochotníky z Líského.

Dále pan učitel s panem poštmistrem Burdou nacvičili ještě několik her. Opět „Třetí zvonění“. Hráli s takovou chutí až už nešlo jeviště vzhledem k sešlosti postavit. Potom už se žádné divadlo nehrálo.

Pokračovali jsme v soutěžích. Prvenství jsme měli 25x, a několikrát druhé místo. Za soutěže jsme dostávali od okresu finanční odměny, které jsme věnovali na sjezdy a také na pohoštění do družby Pozdeň – Bzová (okres Beroun), nejdříve s Osvětovou besedou a později s místními sportovci. Dále jsme za činnost od kulturního střediska obdrželi 150 nových židlí, 10 rozkládacích stolů a také aparaturu. Museli jsme za to pro okres sehrát dvě estrády a jednu na stadionu v Kladně pro postižené občany.

Šibřinky byly vždy akcí Sokola, ale půlnoční scény, nebo zahajovací scény byly otázkou Osvětové besedy.

Pro Baráčníky a též Sokol jsme nacvičili českou a moravskou besedu (4 kolony – to je 32 tanečníků) a pochodový tanec „Po našem“.

Největšími akcemi byly Pozdeňské sjezdy, Silvestry a MDŽ.

Účinkovali jsme na 1. Máje a Požárnické oslavě v okresech Rakovník, Louny a Slaný.

